

**SANAYİ VE ZİRAATTE KULLANILAN ZEHİRLİ
MADDELERİN ECZANELERDE SURETİ HIFIZ VE ALIM
SATIMI HAKKINDA TALİMATNAME**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 28.12.1927, No : 6000
Dayandığı Kanunun Tarihi :
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi :
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3, Cildi: 9, S. 23

Madde 1 – Bu talimatnamenin nihayetindeki zeyilde münderiç bilümum ecza ve mevaddı kimyeviye nin ecza ticarethaneleri ile sanayi ve ziraatta müstamel mevad dı kimyeviye satmağa müsaade almış olan mağaza ve dükkanlarda sureti muhafazası ve alıcıya tevdiî aşağıdaki maddelerde gösterildiği veçhile yapılır.Eczanelerde zehirli maddelerin gerek muhafazası ve gerekse reçete ile satışı,hususı talimatnamesindeki ahkama tevfi kan icra edilir.

Zehirli maddelerin muhafazası

Madde 2 – Bütün zehirli maddeler buldukları mahallerde diğer eşyadan tamamiyle ayrı ve muntazam bir surette muhafaza edilecek ve yenecek ve içilecek şeyleri havi kapların yakınında veya üzerinde bulunmayacaktır.

Madde 3 – Zehirli maddelerin kaffesi mayi veya sulp olduğuna göre iktiza eden şekillerde yapılmış ve sıkı surette kapanacak tarzda kapakları havi şişeler veya kaplar derununda muhafaza olunur.Zehirli nebatat veya zehirli nebatat aksamı iyice kapanabilir kutu ve sandıklar derununda saklanır.Boyalar ile zeyildeki (B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasiyle tahallül ve tagayyür etmiyenler çekmeceler derununda muhafaza olunabilirse de bu çekmeceler güzelce kapanabilir bir halde olmalı ve muhteviyatının toz halinde etrafa dökülmesine mani olacak surette imtizaçlı yapılmış bulunmalıdır.

Madde 4 – Zehirli maddeleri havi kaplar üzerine kalın yazı ile (zehir) kelimesi ve altında muhtevi olduğu zeyilde gösterilmiş olan isimleri yazılır. Ayrıca küçük yazı ile o maddenin mahallen ve halk arasında kullanılan ismi de işaret olunur.(A) cetvelinde yazılı maddelerin ismi beyaz üzerine kırmızı (B) ve (C) cetvellerinde zikredilenler beyaz zemin üzerine siyah olarak ve sabit surette yazılı olmalıdır.Madeni hamızlarla kesif kalevi mahlülleri ve brom ve iyodu muhtevi şişeler üzerine muhtevi olduğu maddelerin isimleri beyaz üzerine usulü mahsusası veçhile hakkedilmiş bulunmalıdır.

Madde 5 – (A) cetvelinde yazılı olan zehirler her tarafı sağlam ve gayrikabili nüfuz bir duvar ile mahdut hususi bir odada diğer zehirli maddelerden ayrı olarak muhafaza edilir. İmtizaçlı olmak ve kafi derecede sihanı haiz bulunmak şartıyla bu zehirli maddeler odasının ahşap bölme ile ve büyükçe bir dolap halinde tefrik edilmiş olması da caizdir. Bu kısımlar, içinde çalışılmağa müsait derecede aydınlık olmalı ve mağaza veya dükkanın sair aksamından iyice kapanabilen ve kilitli bir kapı ile ayrılmalıdır. Kapının üzerine gayet okunaklı surette yazılmış (zehir) levhası talik olunur. Zehirli maddeler odasına mağaza veya dükkan sahibi veya onun tarafından memur edilmiş olan adamından başkasının girmesi memnu olup lüzum ve ihtiyaç zamanı haricinde kapısı daima kilitli bulunur.

Madde 6 – Zehirli maddeler odasında muhafaza edilen zehirler "3" üncü maddede gösterilen kaplar derununda olarak muntazam bir surette veya küçük dolaplar içerisinde veyahut raflar üzerinde saklanır. Dolaplar veya raflara vaz'ı mümkün görülmiyen zehirlerin zurufu şeraiti lazimeyi haiz olduğu halde zemin üzerine de vaz'ı olunabilir. Bu oda derununda yalnız bu zehirleri tartmağa mahsus bir terazi bulunur.

Madde 7 – Fosfor ve fosfor ile imal edilmiş mevaddı semmiye zehir odasında, ayrıca ve behemehal ateşten masun olarak ihzar edilen hususi bir mahalde hıfzolunur. Beyaz fosfor su içinde saklanmalıdır. Sut ve potasrutubet ve ateşten masun bir halde ve kapalı olarak muhafaza edilmeli ve mayi Parafin ve saire gibi hava nüfuzuna mani bir madde içinde mağtıs olmalıdır.

Madde 8 – Zeyilde muharrer bütün zehirli maddelerin her sınıfı için ayrı terazi ve kaşık bulundurulacak ve kaşıklar her defa istimalden sonra temizlenecektir. Bu terazi ve kaşıkların üzerinde aşık ve nazarı dikkati calıp bir surette "Zehir" kelimesi yazılı olmalıdır. Zehirli boyaları muhtevi kaplar derununda yalnız o boya için ayrı bir kaşık bulunur. Çok miktarda zehirli maddeler zurufu ile veznedildiği halde ayrı bir terazi istimali mecburi değildir.

Zehirli maddelerin alıcıya verilmesi

Madde 9 – Zehirli maddeler alıcıya behemehal ticarethane veya dükkan sahibi veyahut bu iş için kendisi tarafından tavzif edilmiş mahsus adamı tarafından verilir.

Madde 10 – Zeyildeki (A) ve (B) ve (C) cetvellerinde münderiç zehirli maddelerin ithalat ve ihracatı sahifeleri mütaakıp numaralı bir defterin hanei mahsusuna tarihi itasiyle miktarı ve alan şahıs sıra numarasıyla kaydolunur. Bu defterler mahallin en büyük memuru sıhhisi tarafından musaddak olmalıdır. Kuyudat zehirli maddenin itasını mütaakiben hemen veren tarafından icra edilir. Ecza ticarethanelerinde afyonu tıbbi ve

morfin, diasetil morfin, kokain ve mihleri ve esrar gibi muhaddirat için ayrıca musaddak bir ithalat ve ihracat defteri tutularak bu maddelerin mevridi ve toptan eczacılara ve resmi müessesesata satış miktarı tarih sırasıyla işaret olunur. Defterler hitamından sonra on sene müddetle satıcının nezdinde muhafaza edilecektir. Toptan zehirli maddeler satan tüccarlar tarafından perakendecilere, müessesatı resmîyeye, büyük sanayi erbabına verilen çok miktarda zehirli maddeler ayrıca bir deftere kaydolunur.

Madde 11 – Zehirli maddeler bayileri bu gibi maddeleri sınai veya ilmi maksat için aldıklarına kani olmadığı kimselere ita etmeyeceklerdir. Bu gibi hallerde zehirli maddenin verilmesini talep eden şahsın ismini ve hüviyetini ve talep ettiği zehrin miktarını gösterir bir makamı resmiden (heyeti sıhhiye, belediye, polis, heyeti ihtiyariye) ita edilmiş bir vesika talep etmeğe mecburdur. Bu vesikalar iki hafta müddet için muteber olup ancak bir defa zehir itasına mahsustur.

Madde 12 – On dört yaşından aşağı çocuklara her ne suretle olursa olsun zehirli maddeler verilmesi memnudur.

Madde 13 – Zeyildeki (A) ve (B) cetvellerinde yazılı zehirlerin alınmasını mütaakıp zehiri alan kimse tarafından imzalı veya mühürlü bir makbuz verilir. Bu makbuzlar üzerine satıcı tarafından zehir defterindeki numara tahrir olunduktan sonra on sene müddetle muhafaza olunur.

Madde 14 – Zehirli maddeler behemehal kapalı ve imtizaçlı kaplar derununda verilir. (B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasında tahallül ve tagayyür etmeyenler etrafa dökülüp saçılmasına meydan vermeyecek surette yapılmış mukavva kutular içinde verilebilir. Bu kaplar ve kutular üzerinde (zehir) kelimesi ve kabın muhtevi olduğu maddenin cinsi ve satanın ismi yazılı olacaktır.

Madde 15 – Zehirli maddelerin yiyecek ve içecek şeylerin muhafazasına veya ihzarına mahsus ve her türlü yanlışlığa müsait kaplar derununda itası memnudur.

Madde 16 – Sanat ve ziraatta kullanılan zehirli ve müessir maddeler satmak için müsaade alanlar hangi maddelerin satışı için müsaade almış iseler yalnız dükkanlarında o maddeleri bulundurmağa salahiyyettedirler. Başka nevi maddeleri bulundurmaları ve alıcıya vermeleri memnudur.

Madde 17 – Talimatnameye merbut (A), (B), (C) cetvellerinde münderiç olmayıp tababet ve sanayi ve ziratta kullanılan diğer semli ve müessir maddeler derece tesir itibarıyla muadilleri bulunan maddeler gibi hıfzedilir ve satılırlar.

Madde 18 – Bu talimatname ahkâmına muhalif hareket edenler hakkında kavanini mahsusasında münderiç ahkam tatbik edilir ve evamiri Hükümete muhalif hareketlerinden dolayı takibatı kanuniye icra edilir.

Madde 19 – İşbu talimatname neşri tarihinden muteberdir.

CETVEL - A

- 1 – Hamızı arseniki, hamızı arsenik ve bilümüm arsenik emliha mürekkebat ve müstahzaratı, arsenikli boyalar.
- 2 – Hamızı kiyanusı ma, kiyanusı potasyum ve bilümüm hamızı kiyanusı ma emlihası.
- 3 – Hamızı filoori ma
- 4 – Hamızı klor ma (arseniki havi)
- 5 – Hamızı kibrit (arseniki havi)
- 6 – Akonitin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 7 – Arsasetin
- 8 – Atropin bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 9 – Brüsin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 10 – Kürar ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 11 – Kantaridin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 12 – Kolşisin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 13 – Datürin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 14 – Emetin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 15 – Dijitalin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 16 – Eritloflein ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 17 – Ergotinin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 18 – Homatropin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 19 – Hiyosin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 20 – İdrastinin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 21 – Hiyosiyamin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 22 – Nikotin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 23 – Nitrogliserin (*mahlülleri*)
- 24 – Fosfor ve fosforla ihzar olunan fare ve sair haşerat itlafına mahsus müstahzarlar.
- 25 – Fizostigmin, bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 26 – Pikrotoksin
- 27 – Civa emliha ve mürekkebatı
- 28 – Skopolamin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 29 – Strofantin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 30 – Striknin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 31 – Süprarenin, adrenalin, epirenin
- 32 – Üran ve emlihası (üranlı boyalar)
- 33 – Veratrin, bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı

CETVEL – B

- 1 – Asetanilit
- 2 – Adonis vernalis evrakı - avcı otu
- 3 – Agarisin
- 4 - Akonit - kurt boğan - yaprak, kök, sığı ve hulasa
- 5 – Hamızı agarik

- 6 – Hamızı feniletıl barbitürık (lümınal) ve emlıhası
- 7 – Hamızı dietıl barbitürık (veronal) ve emlıhası
- 8 – Hamızı klor hıllı salıs
- 9 – Hamızı krom
- 10 – Hamızı hummaz
- 11 – Alıpın ve emlıhası
- 12 – Apomorfin ve emlıhası
- 13 – Anestezın
- 14 – Arekolın ve emlıhası
- 15 – Belladon – güzel avret otu – yaprak,kök,sıbığ,hulasa ve şurubu
- 16 – Brom
- 17 – Brom etıl
- 18 – Bromal
- 19 – Bromoform
- 20 – Butıl maıyeti kloral
- 21 – Kalabar hulasa,büzur ve sıbđı
- 22 – Kardol
- 23 – Kloralformamıt
- 24 – Kloral
- 25 – Klor nemıl
- 26 – Krızarobın
- 27 – Kokain ve emlıhası
- 28 – Konvallamarın ve emlıhası
- 29 – Konvalların ve emlıhası
- 30 – Esrar,hulasa ve sıbığ
- 31 – Kodeın ve emlıhası bütün mürekebat ve müstahzaratı
- 32 – Kantarıt – kuduz böceğı – bütün mürekebat ve müstahzaratı
- 33 – Sıgü – baldıran – evrak ve hulasaı
- 34 – Kolşık – çıdem – hulasa,sıbığ,kökü,tohum ve şarabı
- 35 – Dijital – yüksük otu – yaprak,hulasa ve sıbđı
- 36 – Elaterın
- 37 – Ökodal
- 38 – Öforp
- 39 – Sent inyas baklası,hulasa büzuru ve müstahzaratı
- 40 – Fujermal – serhas müzekker ve hulasaı
- 41 – Formaldeıt
- 42 – Gayakol
- 43 – Jelsemiyüm,kökü ve hulasaı
- 44 – Gomm - gut
- 45 – Heroin ve emlıhası (dasetıl morfin)
- 46 – Hardal zeytı tayyarı
- 47 – Taflan zeytı tayyarı
- 48 – Kroton yağı

- 49 – Acı badem yağı
- 50 – Konopot yağı
- 51 – Hidrastis,kök ve hulasa
- 52 - Altınkökü - ırkuzzehep - kök,sıbığ,hulasa ve şarabı
- 53 – Jalapa ratenci hulasa ve sıbğı
- 54 – Jüskiyam,yaprak,hulasa ve sıbğı
- 55 – Laktükaryüm,yaprak, hulasa ve usaresi
- 56 – Morfın ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 57 – Narsein ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 58 – Narkotin ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 59 – Nitrat darjan - Cehennem taşı
- 60 – Nitrobenzol
- 61 – Nitrit damil
- 62 – Novokain ve emlihası
- 63 – Afyon ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 64 – Paraldehit
- 65 – Pelletiyerin ve emlihası
- 66 – Polikarpın ve emlihası
- 67 – Pental
- 68 – Pirogallol hamızı afas
- 69 – Rezorsin
- 70 – Sabin,zeyt ve hulasesı
- 71 – *Santonin*
- 72 – Strofantüs,büzuru ve sıbğı
- 73 – Sülfonal
- 74 – Stiptisin
- 75 – Sakammone - mahmude - ratenç,hulasa ve sıbğı
- 76 – Tartariyeti potas ve antimuvan
- 77 – Tallin
- 78 – Yuhimbin bütün müstahzarat ve mürekkebatı

CETVEL – C

- 1 – Halliyeti esrep
- 2 – Halliyeti esrep (mayi)
- 3 – Hamızı azot ve % 15 ve daha ziyade nisbette hamızı azot mahlülleri
- 4 – Hamızı klor ma (arseniksiz) ile % 15 ve ziyade nispetteki hamızı klor ma mahlülleri
- 5 – Hamızı kibrit (arseniksiz) ve % 15 ten fazla hamızı kibrit mahlülleri
- 6 – Saf ve gayri saf hamızı fenik ile % 5 ten fazla mahlülleri
- 7 – Hamızı pikrik ve mürekkebatı
- 8 – Gümüş emlahı
- 9 – Baryum ve mürekkebatı (kibriti baryüm müstesna)
- 10 – Sani humaziyeti potasyüm

- 11 – Sani kromiyeti Potasyüm
- 12 – Sani kromiyeti sodyum
- 13 – Klor antimuman
- 14 – Kadmiyüm ve mürekkebatı
- 15 – Antimuman, baryüm, kurşun,krom, gom - gut, kadmiyum, hamızı pikrik,boya ile kalayı muhtevi boyalar
(Kibriti baryüm,humuzu krom,kibriti kadmiyüm,kibriti kalay, kibriti tutya, humzu tutya, humzu kalay müstesna)
- 16 – Kromiyeti potas
- 17 – Kloriyeti potas
- 18 – Kafein ve mürekkebatı
- 19 – Ebucehil karpuzu (hulasa ve sığdı) kolokint
- 20 – Kreozot
- 21 – Krezol ve mürekkebatı krezol sabunu lizol ve emsali
- 22 – Nuhas emlahı
- 23 – Kalomel
- 24 – Taflan suyu
- 25 – Acı badem suyu
- 26 – Çavdar mahmuzu ile ergotin
- 27 – Kalay (emlahı)
- 28 – İyot ve mürekkebatı
- 29 – İyotnemil
- 30 – Lobeli (yaprağı ve sığdı)
- 31 – Altın emlahı
- 32 – Potasyum
- 33 – Potasın % 5 den fazla mahlülü
- 34 – Potası muhrik
- 35 – Parafenilen diyamin (emlahı, mahlülü,müstahzaratı)
- 36 – Ada soğanı hulasa,sığdı ve şarabı
- 37 – Sodyum
- 38 – Sudu muhrik
- 39 – Sudu muhrikin yüzde % 5 ten fazla mahlülü
- 40 – Kibriti karbon
- 41 – Tutya (emlah)